

VÄGVAL UPPSALA

1

En innovationsstrategi
för Uppsalaregionen

BAKGRUND

Under 2010 har STUNS tillsammans med Uppsala kommun och Regionförbundet Uppsala län tagit fram en regional innovationsstrategi.

Arbetet har bedrivits på uppdrag av STUNS styrelse under namnet *Vägval Uppsala*. Det redovisas i delrapporterna *Finansiering av tillväxtföretag* samt *Frågor för framtiden* vilka utgör grunden till föreliggande dokument, som ska läsas som en *strategi för långsiktigt, värdeskapande företagande i Uppsalaregionen*.

En strategi för långsiktigt värdeskapande företagande behandlar med nödvändighet ämnen som innovation(er) och entreprenörskap, men är mer begränsad än en fullständig regional tillväxt- och innovationsstrategi. Avgränsningar har gjorts till sådant som ansetts ligga inom STUNS verksamhetsområde, och innehållet bygger vidare på det arbete som STUNS bedrivit sedan 2004 och som redovisats utförligt i STUNS årliga verksamhetsberättelser.

EU 2020 och Innovationsunionen

STUNS verksamhet på de utpekade strategiska insatsområdena *Innovation och affärer* samt *Life science* och *Energi* står helt i samklang med *EU 2020-strategin* och den fördjupade europeiska innovationsstrategin *Innovationsunionen* med dess tyngdpunkt på innovationernas avgörande betydelse för tillväxt och som lösning på de stora samhälleliga utmaningarna avseende exempelvis klimatförändringen, energiförsörjningen, hälso- och sjukvård.

Systemperspektiv

Ett systemperspektiv på innovationsfrågor är nödvändigt. En regional innovationsstrategi måste kopplas till en bredare tillväxtstrategi med fokus på såväl jobb- och ekonomisk tillväxt som hållbarhet. Jämför med framgångsrika företag där, innovationsstrategin alltid är koordinerad med dess övergripande affärsstrategi.

En regional innovationsstrategi, i synnerhet om den fullt ut skall motsvara samtliga områden inom *Europa 2020-strategin*, blir emellertid ohanterlig om den presenteras i ett stycke.

Avgränsningar

Av ovan anförda skäl behandlas därför *inte* frågor om fysisk planering och infrastruktur såsom markanvändning, byggnation, kommunikationer och trafiksystem eller den helt grundläggande frågan om stabila kommunala och landstingskommunala finanser.

Strategin och de underliggande rapporterna uppehåller sig *inte* heller särskilt vid annat som får anses vara av grundläggande betydelse för att främja en god regional innovationsförmåga. Hit hör ett bra utbildningssystem med såväl bredd som spets inom grund- och gymnasieskolan, samt ett gott företagsklimat med en smidig och kostnadseffektiv basservice till alla företag och en snabb och rättssäker myndighetsutövning.

De båda universitetens betydelse för regionens innovationsförmåga och tillväxtmöjligheter betonas starkt i underliggande rapporter. Bibehållen forskning och utbildning i världsklass vid universiteten är avgörande för Uppsalaregionens attraktions- och konkurrenskraft, liksom i ökande grad deras förmåga att nyttiggöra forskningsresultat. Även detta tillhör förutsättningarna för föreliggande strategiförslag vars fokus, återigen, är *långsiktigt, värdeskapande företagande*.

Faktabas

Förslaget vilar på en stabil grund av faktainsamling som gjorts i samband med rapporterna, tidigare utredningar, ansökningar o a som initierats och genomförts av STUNS, Uppsala kommun och regionförbundet Uppsala län, stiftelsens ovan nämnda årliga verksamhetsberättelser samt dokument och utredningar från OECD, EU, Vinnova, Tillväxtanalys, Tillväxtverket, intervjuer med sakkunniga mm, varav endast vissa källor redovisas explicit.

STRATEGI

Mot denna bakgrund fattade STUNS styrelse i november 2010 beslut om en strategi för *långsiktigt värdeskapande företagande i Uppsalaregionen*:

Mål

Att öka antalet innovativa och entreprenöriella företag med potential att konkurrera på världsmarknaden.

Syfte

Att genom konkurrenskraftiga och växande företag bidra till regionens tillväxt och attraktionskraft.

Övergripande strategiska principer

Insatserna skall:

- » Vara starkt handlings- och resultatnriktade.
- » Främja innovationer och entreprenörskap.
- » Baseras på individernas och företagens behov.
- » Inriktas i första hand på kunskapsintensiva verksamheter med global marknad.
- » Grundas på tydliga överenskommelser och åtaganden från involverade aktörer.

Strategiska principer för genomförande

Insatserna skall:

- » Ha väldefinierade mål, tydlig ansvarsfördelning, säkrad budget och mätbara resultat.
- » Vara marknadskompletterande, överförbara och skalbara.
- » Utgå från upparbetade kunskaps- och kompetenstillgångar inom näringsliv, akademi och offentlig sektor.
- » Kunna samordnas med och bidra till innovationsinfrastrukturens vidareutveckling.
- » Baseras på systematisk behovs- och omvärldsanalys.

Regionens viktigaste innovationsfrämjande insatser

- » UIC:s (Uppsala Innovation Centre) verksamhet med inriktning på affärsutveckling i nystartade kunskapsintensiva företag, med planerad regional utvidgning som inletts med ett formaliserat samarbete mellan UIC och SKB/Östhammars kommun.
- » UIC och STUNS arbete med finansiering av tillväxtföretag (Aros Growth Capital), med ambitionen att attrahera ytterligare nationellt och internationellt kapital.
- » Uppsala BIO:s verksamhet och arbetet med att utveckla en innovationsplattform (BIO-X) där projekten styrs av behov som gemensamt definierats av etablerad industri samt hälso- och sjukvård, med planerad nationell utvidgning.
- » En fortsatt samlokalisering av regionens innovationsfrämjande aktörer med syfte att främja samverkan, kunskapsutbyte och verksamhetsutveckling.
- » Akademiska Sjukhusets arbete för att stödja interna innovationer och strukturerat samarbete med innovativa små och medelstora företag, med planerad utvidgning mot hela Akademiska Sjukhusets sjukvårdsregion och den kommunala öppna sjukvården.
- » Energihusets arbete med demonstrationer av ny energiteknik och kundfinansierad affärsutveckling, med planerad utvidgning mot inledningsvis Enköping, Östhammar och Sala-Heby samt Energihusets planerade Energy-X efter modell från nya BIO-X.
- » Innovationskontorets uppbyggnad vid Uppsala universitet för nyttiggörande och kommersialisering av forskningsresultat inom alla sektorer som även inkluderar SLU.
- » Ångströms Materialakademis (ÅMA) forskningsplattform för att öka samarbetet mellan materialforskning på Ångströmlaboratoriet och näringslivet och InnoEnergy's Uppsala-nod för att utveckla bland annat teknik och tjänster för smarta nät och elektrisk energilagring.

FÖRUTSÄTTNINGAR

för att omsätta strategin i handling

Förankring och samsyn

Strategier blir obrukbara utan en djupgående förankring och samsyn hos alla berörda aktörer. Detta behöver genomlysas och redas ut för att det ska vara möjligt att med trovärdighet presentera också en avgränsad regional innovationsstrategi, i synnerhet som en sådan måste åtföljas av en aktivitetsplan för att inte utmynna i tomma ord.

Dådkraft och finansiering

En regional innovationsstrategi är inte bara ett dokument. För att vara meningsfull kräver den en dynamisk och deltagande process. Regionens politiker och företrädare för industri och akademi kan ge en spelplan och i kraft av äkta engagemang och tydliga ställningstaganden utöva en ledarroll. Detta genom att långsiktigt finansiera och stödja genomförandet av ett antal aktiviteter för innovation och entreprenörskap och kunskapsintensivt företagande.

Mätbarhet och analys

Varje åtgärd skall vara mätbar. Bara så kan kvitto erhållas på att offentliga medel används förnuftigt och att verksamheterna utvecklas i rätt riktning. Det som inte håller måttet kan läggas ner. Det som håller måttet kan byggas på. En systematisk dokumentation öppnar även för möjligheten att bolagisera och knoppa av en verksamhet om den blir självbärande och genererar vinst. För att kunna göra detta måste varje åtgärd föregås av en noggrann utredning och en välmotiverad behovsanalys.

Marknadskompletterande och komplementära

Det är viktigt att insatser som görs mot företag och som bekostas med offentliga medel är marknadskompletterande och att insatserna inte görs där företag och intresseorganisationer redan utför uppgifter. Det är också viktigt att sådana insatser inte överlappar varandra.

Tid och tålamod

Det tar upp till femton år eller mer än tre mandatperioder att bygga upp ett lönsamt och expanderande företag. Att bygga upp en stabil och framgångsrik innovationsinfrastruktur kan vara en minst lika lång och tålamodsprövande process. I Uppsalaregionen finns flera lovande aktiviteter i den vägen. Men det mesta är fortfarande av försökskaraktär och förknippat med risker. Utöver tid och tålamod behövs också mod.

STUNS, Uppsala Science Park, 751 83 Uppsala
Besöksadress: Dag Hammarskjölds väg 60
Tel: 018-57 23 57 Fax: 018-57 23 50
e-post: info@stuns.se www.stuns.se